

	CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI PROFESIONALĂ AL S.C. TURSIB S.A. SIBIU	CCP-000-01 rev.1/2018
		Pag. 1

APROBAT,

**Director general
Ing. Căprariu Dan**

PREAMBUL

Prezentul Cod de conduita etica si profesionala reprezinta un ghid in ceea ce priveste comportamentul acceptabil din punct de vedere moral la nivel institutional. Prin interiorizarea valorilor și principiilor etice exprimate in cele ce urmeaza si respectarea regulilor morale deduse din acestea de catre toti cei care intra sub incidenta Codului de conduita etica si profesionala se asteapta dezvoltarea unei culturi organizationale integre si cresterea increderii publice in actul administrativ.

Valorile cuprinse in Codul de Conduita au rol de ghidare a comportamentului, ele nefiind exhaustive dar exprimand indeajuns de mult pentru a forma o orientare morala pentru orice angajat care trebuie sa ia o decizie sau trebuie sa indeplineasca o atributie de serviciu. O cultura organizationala bazata pe valori pune accentul nu pe o respectare mecanica a unor reguli, ci pe discernamant, pe orientarea morala, si pe modele de comportament.

Ca atare, managementului societatii ii revine sarcina sa asigure angajatilor si colaboratorilor societatii un leadership moral.

De asemenea, centrarea pe valori a culturii organizationale si a prezentului Cod de conduita etica si profesionala presupune initiativa comportamentului moral si exemplul personal.

Procesul de decizie in cadrul S.C. Tursib S.A. trebuie sa fie fundamentat pe valorile si principiile cuprinse in acest Cod de etica si conduita profesionala.

	CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI PROFESIONALĂ AL S.C. TURSIB S.A. SIBIU	CCP-000-01 rev.1/2018
		Pag. 2

CAPITOLUL I. SFERA DE APLICARE, SCOP ȘI OBIECTIVE.

Art. 1. Conducerea și salariatii societății Tursib S.A. cunosc și susțin valorile organizației, respectă și aplică reglementările cu privire la etică, integritate, evitarea conflictelor de interese, prevenirea și raportarea fraudelor, actelor de corupție și semnalarea neregularităților.

Art.2. Codul de conduită etică profesională al angajaților societății Tursib S.A. formulează și stabilește norme de conduită etică profesională, principiile care trebuie respectate în vederea creșterii prestigiului societății.

Art. 3. Scopul prezentului cod îl constituie crearea unui cadru etic general, necesar desfășurării în bune condiții a activității societății Tursib S.A., astfel încât angajații să-și îndeplinească toate obligațiile cu profesionalism și corectitudine. Codul de conduită etică profesională nu se substituie legilor și reglementărilor aplicabile. Aplicarea prezentului cod nu exclude și nu înlocuiește drepturile și obligațiile legale cuprinse în alte documente care reglementează activitatea angajaților societății Tursib S.A..

Art. 4. Obiectivele prezentului cod au drept scop principal îmbunătățirea calității serviciului de transport public local de persoane, creșterea eficienței activității și eliminarea faptelor de corupție prin:

Art. 4.1. Reglementarea de referințe etice pentru toți angajații societății în vederea oferirii de servicii de calitate;

Art. 4.2. Informarea călătorilor cu privire la conduită profesională la care sunt îndreptați să se aștepte din partea angajaților societății Tursib S.A.;

Art. 4.3. Crearea unui climat de încredere și respect reciproc între cetățeni și angajații S.C. Tursib S.A., precum și între angajații societății sau în relația acestora cu personalul Primăriei Municipiului Sibiu, sau cu alte instituții publice în exercitarea atribuțiilor de serviciu.

	CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI PROFESIONALĂ AL S.C. TURSIB S.A. SIBIU	CCP-000-01 rev.1/2018
		Pag. 3

CAPITOLUL II. PRINCIPII FUNDAMENTALE.

Art. 5. Principiile fundamentale care trebuie respectate de catre angajatii societatii Tursib S.A. in relatiile profesionale cu ceilalti sunt:

1. Principiul suprematiei interesului public - conform caruia, ordinea de drept, integritatea, imparțialitatea și eficiența sunt ocrotite și promovate de lege.

Ca principiu primordial în activitatea angajaților societății Tursib S.A., aceștia se află permanent în slujba societății și a cetățeanului având îndatorirea de a considera interesul public mai presus de interesul personal.

2. Principiul legalității - conform caruia salariații societății Tursib S.A., au obligația de a respecta Constituția și legile țării, drepturile și libertățile cetățenilor, normele procedurale, libera concurență și tratamentul egal acordat beneficiarilor serviciului public de transport persoane, potrivit legii.

3. Principiul bunei administrări - conform caruia S.C. Tursib S.A. este dator să își desfășoare activitatea pentru realizarea interesului general, în baza responsabilității manageriale și a unui grad ridicat de profesionalism, în condiții de eficiență, eficacitate și economicitate a folosirii resurselor.

4. Integritatea morală - în exercitarea activității lor, angajații, vor acționa cu cinste, corectitudine și sinceritate. Angajaților societății Tursib S.A., le este interzis să solicite sau să accepte, direct ori indirect, pentru ei sau pentru alții vreun avantaj ori beneficiu în considerarea funcției pe care o detin, sau să abuzeze în vreun fel de această funcție.

5. Respectarea secretului profesional - angajații S.C. Tursib S.A. vor păstra secretul profesional și vor respecta caracterul confidențial al informațiilor primite prin natura atribuțiilor, cu excepția cazurilor în care au obligația legală sau sunt autorizați în mod expres să le transmită. Aceștia, angajații, nu vor folosi secretul profesional de care au luat la cunoștință pe parcursul exercitării atribuțiilor în beneficiul propriu și nici în beneficiul altor terți.

6. Conflictul de interese - este situația în care se află angajatul societății Tursib S.A. care are un interes personal, de natură patrimonială sau nepatrimonială, financiară sau de altă natură, care ar putea influența imparțialitatea și obiectivitatea activității sale în evaluarea, realizarea și raportarea atribuțiilor ce îi revin. Aceștia au obligația de a se abține de la orice fel de conflict de interese. Persoana care are un interes material personal într-o problemă nu va participa direct sau prin reprezentanți la dezbaterile asupra problemei în care are un conflict de interese și se va abține de la a participa sau de a influența decizia privind această situație. Salariații trebuie să respecte legislația privind conflictul de interese.

7. Impartialitatea, nediscriminarea și independența - principiu conform caruia angajații sunt obligați să aibă o atitudine obiectivă, neutră față de orice interes politic, economic, religios sau de altă natură în exercitarea funcției. Pentru a putea fi imparțial un angajat S.C. Tursib S.A. trebuie să fie *independent* față de orice factori de influență (politici, economici, etc.) în timpul și la locul desfășurării activităților conform atribuțiilor de serviciu.

8. Competența profesională a angajaților S.C. Tursib S.A.:

a) angajații societății Tursib S.A. au obligația de a-și îndeplini atribuțiile de serviciu cu responsabilitate, competență, eficiență, corectitudine și conștiințiozitate;

b) angajații societății Tursib S.A. dispun de cunoștințele, abilitățile și experiența care fac posibilă îndeplinirea eficientă și efectivă a sarcinilor, precum și bună înțelegere și îndeplinire a responsabilităților legate de controlul intern/managerial.

9. Comportamentul profesional - angajații S.C. Tursib S.A. vor adopta un comportament de natură să contribuie la creșterea prestigiului profesiei, prin:

a) comportament moral, bune maniere, disponibilitate față de cetățean, limbaj adecvat acordare atenției cuvenite fiecărui cetățean;

b) devotament față de profesia aleasă;

c) efort profesional de îmbunătățire continuă a practicilor profesionale;

d) instruire și perfecționare profesională pe tot parcursul duratei active a vieții profesionale;

e) spirit de echipă, inițiativă, curajul opiniilor, onestitate.

10. Principiul responsabilității - conform caruia orice persoană care semnalează încălcări ale legii este dator să susțină reclamația cu date sau indicii privind fapta săvârșită, în caz contrar răspunzând pentru cele reclamate.

11. Principiul bunei-credințe - conform caruia este ocrotită persoana angajată S.C. Tursib S.A. care a făcut o sesizare, conștient fiind de realitatea stării de fapt sau că fapta constituie o încălcare a legii.

12. Principiul nesancționării abuzive – conform caruia nu pot fi sancționate persoanele care reclamează ori sesizează încălcări ale legii, direct sau indirect, prin aplicarea unei sancțiuni inechitabile și mai severe pentru alte abateri disciplinare. În cazul avertizării în interes public, nu sunt aplicabile normele deontologice sau profesionale de natură să împiedice avertizarea în interes public.

13. Principiul loialitatii - conform caruia angajatul este obligat sa serveasca cu buna credinta societatea Tursib S.A. unde isi desfasoara activitatea, precum si interesele legitime ale cetatenilor. Totodata, are obligatia sa se abtina de la orice act sau fapta care poate prejudicia imaginea, prestigiul sau interesele legale ale S.C. Tursib S.A..

CAPITOLUL III. DEFINITII, TERMENI DE BAZA

Art. 6. Termeni de referinta

In intelesul prezentului cod, expresiile si termenii de mai jos au urmatoarele semnificatii conform legii:

- a) **Valori etice** - Valorile etice fac parte din cultura fiecărei entitati publice si constituie un cod nescris, pe baza caruia sunt evaluate comportamentele.
- b) **Cod de conduita etica si profesionala** - Este un mijloc de comunicare uniforma a valorilor etice a tuturor salariailor. El stabileste care sunt obligatiile rezultate din lege carora trebuie sa li se supuna salariatii, in plus peste cele rezultate ca urmare a raporturilor de munca.
- c) **Integritate** - Caracter integru, sentiment al demnitatii, dreptatii si constiinciozitatii, care serveste drept calauza in conduita omului, onestitate, cinste, probitate.
- d) **Sarcini de serviciu** - Ansamblul atributiunilor si responsabilitatilor stabilite de societate, in temeiul legii si a procedurilor si regulamentelor interne, in fisa postului.
- e) **Abaterea disciplinara** - Este o fapta in legatura cu munca si care consta intr-o actiune sau inactiune savarsita cu vinovatie de catre salariat, prin care acesta a incalcat normele legale, regulamentul intern, contractul individual de munca sau contractul colectiv de munca la nivel de unitate aplicabil, ordinele si dispozitiile legale ale conducatorilor ierarhici.
- f) **Interes personal** - Orice avantaj material sau de alta natura, urmarit sau obtinut, in mod direct sau indirect, pentru sine sau pentru altii, de catre un angajat al companiei prin folosirea reputatiei, influentei, facilitatilor, relatiilor, informatiilor la care are acces, ca urmare a exercitarii sarcinilor de serviciu.
- g) **Conflict de interese** - Acea situatie sau imprejurare in care interesul personal, direct ori indirect, al unui angajat al societatii contravine interesului public si al societatii, astfel incat afecteaza sau ar putea afecta independenta si impartialitatea sa in luarea deciziilor ori indeplinirea la timp si cu obiectivitate a indatoririlor care ii revin in exercitarea functiei detinute.
- h) **Informatie cu privire la datele personale** - Orice informatie privind o persoana identificata sau identificabila.
- i) **Frauda** - Actiunea deliberata de confectionare, falsificare, instrainare ilicita a bunurilor societatii, sau alte procedee care se abat de la practicile acceptate de societate si care au ca scop obtinerea unui beneficiu material si/sau personal, etc.

- j) Buna practica** - Respectarea ansamblului de acte normative care reglementeaza buna conduita in activitatea de transport public de persoane.
- k) Comunitate profesionala** - grup de angajați ai societătilor comerciale de transport public de persoane. In sens larg, totalitatea acestei structuri dintr-o localitate, dintr-o tara, dintr-o zona a lumii sau din intreaga lume;
- l) Confectionarea de date** - inregistrarea si prezentarea unor date din imaginatie, care nu sunt obtinute prin metodele de lucru folosite in activitatea de transport public de persoane;
- m) Confidentialitate** - pastrarea secretului asupra continutului activitatii aflata in desfasurare sau recent finalizate, asupra persoanei acuzata de frauda si asupra persoanei care face o alegatie;
- n) Eroare** - greseala neintentionata, datorata insuficientei informarii, insuficientei practici profesionale, neglijentei profesionale sau a entuziasmului profesional exagerat; depistarea erorii impune autorului ei obligatia de a o denunta sefului ierarhic superior;
- o) Evaluare** - aprecierea rezultatelor exercitarii profesiei prin folosirea unor criterii calitative și cantitative, cum ar fi gradul de realizare al sarcinilor de serviciu, calitatea activitatii, impactul asupra societatii, sau asupra mediului inconjurator, etc;
- p) Falsificare** - denaturarea, contrafacerea documentelor de lucru, a echipamentelor, procedurilor de lucru sau rezultatelor; omiterea unor date sau rezultate de natura a deforma rezultatele activitatii prestate;
- q) Integritate** - politica angajatilor S.C. Tursib S.A. Sibiu si a partenerilor cu preocupari in domeniul transportului de persoane si/sau valorificarii rezultatelor a profesiei pentru respectarea demnitatii umane, a valorilor intrinseci ale stiintei, a drepturilor animalelor si a mediului inconjurator;
- r) Norma legala** - prevedere legala care reglementeaza domeniile de activitate;
- s) Responsabilitate** - responsabilitatea angajatilor individuali, a societatii pentru pastrarea integritatii in desfasurarea activitatii;
- t) Sanctiune** - masura represiva aplicata persoanei fizice, care nu respecta reglementarile buneii conduite in activitatea pentru care este angajat;
- u) Standard** - norma sau ansamblu de norme care reglementeaza buna conduita in activitatea de transport public de persoane.

CAPITOLUL IV. NORME GENERALE DE CONDUITA PROFESIONALA.

Art. 7. Asigurarea unui serviciu public de calitate.

Angajatii S.C. Tursib S.A. au obligatia de a asigura un serviciu public de transport in beneficiul cetatenilor prin participarea activa la luarea deciziilor si la transpunerea lor in practica, in limitele atributiilor stabilite prin fisa postului.

In exercitarea atributiilor de serviciu, angajatii societatii Tursib S.A. au obligatia de a avea un comportament profesionist, precum si de a asigura, in conditiile legii, transparenta administrativa, pentru impartialitatea si eficacitatea activitatilor ce intra in domeniul de competenta.

Art. 8. Respectarea Constitutiei si a legilor.

Angajatii societatii TURSIB SA au obligatia, prin actele si faptele lor, sa respecte Constitutia si legile tarii si sa actioneze pentru punerea in aplicare a dispozitiilor legale, in conformitate cu atributiile ce le revin, cu respectarea eticii profesionale.

Art. 9 Loialitatea fata de S.C. Tursib S.A..

Art. 9.1. Angajatii au obligatia de a apara cu loialitate prestigiul societatii Tursib S.A. precum si de a se abtine de la orice act sau fapta care poate produce prejudicii imaginii sau intereselor legale ale acesteia.

Art. 9.2. Angajatilor societatii Tursib SA le este interzis:

Art. 9.2.1. Sa exprime in public aprecieri neconforme cu realitatea in legatura cu activitatea S.C. Tursib S.A., cu politicile si strategiile acesteia ori cu proiectele de acte cu caracter normativ sau individual.

Art. 9.2.2. Sa faca aprecieri neautorizate in legatura cu litigiile aflate in curs de solutionare si in care societatea Tursib S.A. are calitatea de parte.

Art. 9.2.3. Sa dezvaluie informatii care nu au caracter public, in alte conditii decat cele prevazute de lege.

Art. 9.2.4. Sa dezvaluie informatiile la care au acces in exercitarea functiei/meseriei daca aceasta dezvaluire este de natura sa atraga avantaje necuvenite ori sa prejudicieze imaginea sau drepturile S.C. Tursib S.A. ori ale unor angajati ai societatii, precum si ale persoanelor fizice sau juridice.

Art. 9.2.5. Sa acorde asistenta si/sau consultanta persoanelor fizice sau juridice in vederea promovarii de actiuni juridice ori de alta natura impotriva statului, Primariei Municipiului Sibiu, sau societatii Tursib S.A..

Art. 9.2.6. Dezvaluirea informatiilor care au un caracter public sau remiterea documentelor care contin asemenea informatii la solicitarea reprezentantilor unei alte

	CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI PROFESIONALĂ AL S.C. TURSIB S.A. SIBIU	CCP-000-01 rev.1/2018
		Pag. 8

autoritati sau institutii publice este permisa numai cu acordul Directorului General al S.C. Tursib S.A..

Art. 10. Responsabilitatea manageriala - defineste un raport juridic de obligatie a indeplinirii sarcinilor de catre Directorul general si de catre conducatorii de activitati ale acesteia, care presupune sa exercite managementul in limitele unor determinari interne si externe, vin in scopul realizarii eficace, eficiente si in conformitate cu dispozitiile legale a obiectivelor stabilite, sa comunice si sa raspunda pentru neindeplinirea obligatiilor in conformitate cu raspunderea juridica. Raspunderea manageriala deriva din responsabilitatea managerului, pentru toate cele cinci componente ale controlului intern/managerial in sectorul public:

1. mediul de control;
2. performante si managementul riscului;
3. activitati de control;
4. informarea si comunicarea;
5. evaluarea si audit.

Art. 11. Libertatea opiniilor.

Art.11.1. In indeplinirea atributiilor de serviciu angajatii societatii Tursib S.A. au obligatia de a respecta demnitatea functiei detinute, coreland libertatea dialogului cu promovarea intereselor S.C. Tursib S.A..

Art. 11.2. In activitatea lor salariatii au obligatia de a respecta libertatea opiniilor si de a nu se lasa influentati de considerente personale.

Art. 11.3. In exprimarea opiniilor, angajatii societatii Tursib S.A. trebuie sa aiba o atitudine concilianta si sa evite generarea conflictelor datorate schimbului de pareri.

Art. 12. Activitatea publica.

Art. 12.1. Relatiile cu mijloacele de informare in masa se asigura de catre persoanele desemnate in acest sens de catre Directorul general in conditiile legii, prin fisa postului sau prin dispozitie scrisa.

Art. 12.2. Angajatii desemnati sa participe la activitati sau dezbateri publice, in calitate oficiala, trebuie sa respecte limitele mandatului de reprezentare incredintat de Directorul general.

Art. 12.3. In cazul in care nu sunt desemnati in acest sens, angajatii pot participa la activitati sau dezbateri publice, avand obligatia de a face cunoscut faptul ca opinia exprimata nu reprezinta punctul de vedere oficial al S.C. Tursib S.A..

Art. 13. Activitatea politica. In exercitarea functiei detinute, salariatilor societatii le este interzis:

- (1) Sa participe la colectarea de fonduri pentru activitatea partidelor politice;
- (2) Sa furnizeze sprijin logistic cu mijloace materiale, financiare sau de alta natura ale S.C. Tursib S.A., candidatilor la functii de demnitate publica;
- (3) Sa colaboreze in cadrul relatiilor de serviciu, cat si in afara acestora, cu persoanele fizice sau juridice in scopul obtinerii de donatii ori sponsorizari partidelor politice;
- (4) Sa afiseze in cadrul unitatii insemne ori obiecte inscriptionate cu sigla sau denumirea partidelor politice ori a candidatilor acestora.

Art. 14. Egalitatea de sanse.

Art.14.1. S.C. Tursib S.A. asigura egalitatea de sanse si de tratament cu privire la dezvoltarea carierei tuturor salariatilor. In acest scop, este interzisa discriminarea prin utilizarea unor practici care dezavantajeaza unele persoane in relatiile lor profesionale referitoare la :

- (1) Anuntarea, organizarea concursurilor sau a examenelor si selectia candidatilor pentru ocuparea posturilor vacante;
- (2) Incheierea, suspendarea, modificarea si/sau incetarea raportului de serviciu sau a contractului individual de munca;
- (3) Stabilirea sau modificarea atributiilor din fisa postului;
- (4) Stabilirea salariului;
- (5) Informarea profesionala si/sau dezvoltarea profesionala;
- (6) Evaluarea performantelor individuale;
- (7) Promovarea profesionala;
- (8) Aplicarea masurilor disciplinare;
- (9) Dreptul de aderare la sindicat si accesul la facilitatile acordate de acesta, precum si alte drepturi si reglementari prevazute prin Contractul Colectiv de Munca, Regulamentul Intern, Regulament de Organizare si Functionare sau instructiuni interne.

Art. 14.2. In cadrul S.C. Tursib S.A. sunt interzise cu desavarsire forme de hartuire precum: misoginismul, sexismul, rasismul, sovismul, xenofobia, homofobia, hartuirea pe motivul apartenentei la o religie, etnie sau formatiune politica. Sunt interzise orice forme de hartuire si discriminare.

	CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI PROFESIONALĂ AL S.C. TURSIB S.A. SIBIU	CCP-000-01 rev.1/2018
		Pag. 10

Art. 15. Relatiile intre angajatii S.C. Tursib S.A.

Angajatii isi datoreaza amabilitate si respect reciproc. Acestea exclud nu numai vulgaritatea și violenta verbala, ci si manifestarile dure, violente și necuviincioase. Ei trebuie sa se abtina de la orice cuvinte jignitoare, orice imputari rauvoitoare, demersuri in defavoarea altora si in general sa se abtina de la orice actiune susceptibila de a aduce daune altor membri ai colectivului societatii. Divergentele dintre angajati, se vor concilia pe cale amiabila, iar in caz de nerezolvare se vor supune dezbaterii comisiei de disciplina ori daca este cazul, rezolvarea pe cale legala delictuala.

Art. 16. Cadrul relatiilor in exercitarea atributiilor de serviciu.

Art. 16.1. In relatiile cu angajatii unitatii, precum si in relatia acestora cu persoanele fizice și juridice, angajatii societatii sunt obligati sa aiba un comportament bazat pe respect, buna credinta, corectitudine si amabilitate.

Art. 16.2. Angajatii societatii au obligatia de a nu aduce atingere onoarei, reputatiei si demnitatii conducatorilor S.C. Tursib S.A., Primariei Municipiului Sibiu, membrilor Consiliului de Administratie si celor din A.G.A., precum si onoarei, reputatiei si demnitatii persoanelor cu care intra in legatura in exercitarea functiei, prin :

- 1) intrebuintarea unor expresii jignitoare;
- 2) amenintari / violenta verbala;
- 3) vocabular vulgar;
- 4) gesturi obscene;
- 5) dezvaluirea unor aspecte ale vietii private;
- 6) distribuirea electronica de texte/comentarii pe pagini media sau de socializare, care sunt considerate spatii publice, reprezentand opinii / pareri / critici / supozitii / zvonuri personale, neavizate;
- g) formularea unor sesizari sau plangeri calomnioase, etc.

Art. 16.3. Angajatii S.C. Tursib S.A. trebuie sa adopte o atitudine impartiala si justificata pentru rezolvarea clara si eficienta a problemelor cetatenilor cat si cele proprii pe linie de serviciu. Angajatii societatii au obligatia sa respecte principiul egalitatii cetatenilor in fata legii si a autoritatii publice, prin:

- 1) promovarea unor solutii coerente, similare sau identice, raportate la aceeasi categorie de situatii de fapt, conform principiului tratamentului nediferentiat;
- 2) eliminarea oricarei forme de discriminare bazate pe aspecte privind nationalitatea, convingerile religioase si politice, starea materiala, sanatatea, varsta, sexul sau alte aspecte.

Art. 17. Conduita in cadrul relatiilor internationale.

Art. 17.1. Daca este cazul, angajatii unitatii care reprezinta S.C. Tursib S.A. in cadrul unor organizatii internationale, conferinte, seminarii si alte activitati cu caracter international au obligatia sa promoveze o imagine favorabila a tarii, societatii si autoritatii publice pe care o reprezinta.

Art. 17.2. In relatiile cu calatori / persoane / reprezentanti din alte state, angajatilor societatii le este interzis sa exprime opinii personale privind aspecte nationale sau dispute internationale.

Art. 17.3. In deplasarile in afara tarii, daca este cazul, reprezentantii / angajatii S.C. Tursib S.A. sunt obligati sa aiba o conduita corespunzatoare regulilor de protocol si le este interzisa incalcarea legilor si obiceiurilor tarii gazda.

Art. 18. Atribuirea sarcinilor de serviciu.

Art. 18.1. Atribuirea sarcinilor si a lucrarilor de catre personalul de conducere se va face in mod echilibrat, pentru mentinerea unui climat de munca armonios.

Art. 18.2. Atribuirea sarcinilor de serviciu se va face in limita ariei / domeniului de activitate a angajatului.

Art. 18.3. Delegarea sau detasarea salariatului se va face cu respectarea prevederilor legale aplicabile.

Art. 19. Comunicarea interna prin corespondenta electronica.

Art. 19.1. Pentru o folosire mai eficienta si rationala a resurselor materiale, angajatii vor folosi toate metodele, insa cu precadere tehnica de calcul, in procesul comunicarii interne, atat in comunicarea pe orizontala cat si pe verticala.

Art. 19.2. Angajatii S.C. Tursib S.A. care beneficiaza de adresa electronica de serviciu, au obligatia de a citi zilnic posta electronica.

Art. 19.3. Angajatii societatii au obligatia morala, de a-si informa colegii, care nu au acces sau dotarea necesara, corect si complet cu privire la toate informatiile curente care au legatura cu sarcinile de serviciu, despre care au luat la cunostinta.

Art. 19.4. Este interzisa vizualizarea postei electronice, precum si a aplicatiilor si documentelor de serviciu ale colegilor, fara acordul acestora.

Art. 19.5. In ceea ce priveste aplicatiile informatice, angajatii au obligatia:

- de a adapta politicile de securitate ale societatii pentru a evita compromiterea eficientei functionale si pentru a proteja sistemele IT;
- de a nu trimite e-mail-uri amenintatoare sau insultatoare, care contin limbaj vulgar sau comentarii neadecvate care pot ofensa tertii si / sau dauna imaginii societatii;
- de a nu accesa site-uri de internet care au un continut neadecvat sau jignitor.

Art. 20. Obiectivitate in evaluare.

Art. 20.1. In exercitarea atributiilor specifice, angajatii societatii Tursib S.A. au obligatia sa asigure egalitatea de sanse si tratament cu privire la dezvoltarea carierei si promovarea, pentru personalul din subordine.

	CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI PROFESIONALĂ	CCP-000-01 rev.1/2018
	AL S.C. TURSIB S.A. SIBIU	Pag. 12

Art. 20.2. Angajatii S.C. Tursib S.A. cu functie de conducere au obligatia sa examineze si sa aplice cu obiectivitate criteriile de evaluare a competentei profesionale pentru personalul din subordine, atunci cand propune sau aproba avansari, promovari, transferuri, numiri sau eliberari din functii, sau acordarea de stimulente materiale, excluzand orice forma de favoritism sau discriminare.

Art. 20.3. Angajatii societatii Tursib S.A. cu functie de conducere au obligatia de a nu favoriza sau defavoriza accesul ori promovarea in functii pe criterii discriminatorii, de rudenie, afinitate sau alte criterii.

Art. 21. Folosirea abuziva a atributiilor functiei detinute.

Art. 21.1. Este interzisa folosirea de catre angajatii societatii Tursib S.A. in alte scopuri decat cele prevazute de lege a prerogativelor functiei detinute.

Art. 21.2. Prin activitatea de luare a deciziilor, de consiliere, de elaborare a proiectelor de documentatii, regulamente, instructiuni, documente de evaluare sau de participare la anchete ori actiuni de control, etc., angajatilor S.C. Tursib S.A. le este interzisa urmarirea obtinerii de foloase sau avantaje in interes personal ori producerea de prejudicii materiale sau morale altor persoane.

Art. 21.3. Angajatilor S.C. Tursib S.A. le este interzis sa foloseasca pozitia oficiala pe care o detin sau relatiile pe care le-au stabilit in executarea functiei pentru a influenta anchetele interne sau externe sau pentru a determina luarea unei anumite masuri.

Art. 21.4. Angajatii S.C. Tursib S.A. nu trebuie sa solicite ori sa accepte cadouri, servicii, favoruri, invitatii sau orice alt avantaj, care le sunt destinate personal, familiei, parintilor, prietenilor ori persoanelor cu care au avut relatii de afaceri sau de natura politica, care le pot influenta impartialitatea in exercitarea atributiilor, ori pot constitui o recompensa in raport cu acestea.

Art. 21.5. Angajatilor S.C. Tursib S.A. le este interzisa in alte conditii decat cele prevazute de lege, furnizarea informatiilor, daca au cunosinta de acestea, referitoare la bunurile proprietate publica sau privata a statului sau a Primariei Sibiu, sau ale S.C. Tursib S.A. supuse operatiunilor de vanzare, concesiune sau inchiriere.

Art. 21.6. Angajatilor S.C. Tursib S.A. le este interzis sa promita influentarea in luarea unei decizii de catre S.C. Tursib S.A., ori de catre alti angajati, precum si indeplinirea atributiilor in mod privilegiat.

Art. 21.7. Angajatilor S.C. Tursib S.A. le este interzis sa impuna altor angajati sa se inscrie in organizatii, asociatii, partide politice, etc., indiferent de natura acestora, ori sa le sugereze acest lucru, promitandu-le acordarea unor avantaje materiale sau profesionale.

Art. 22. Utilizarea resurselor publice.

Art. 22.1. Angajatii S.C. Tursib S.A. sunt obligati sa asigure ocrotirea proprietatii publice si private a statului si a S.C. Tursib S.A., sa evite producerea oricarui prejudiciu, actionand in orice situatie ca un bun proprietar.

Art. 22.2. Angajatii S.C.Tursib S.A. au obligatia sa foloseasca timpul de lucru, precum si bunurile apartinand societatii numai pentru desfasurarea activitatilor aferente functiei / meseriei detinute.

Art. 22.3. Angajatii S.C. Tursib S.A. trebuie sa propuna si sa asigure, potrivit atributiilor care le revin, folosirea utila si eficienta a banilor publici, in conformitate cu prevederile legale.

Art. 22.4. Angajatilor S.C. Tursib S.A. care desfasoara activitati in interes personal, le este interzis sa foloseasca timpul de lucru sau logistica societatii Tursib S.A. pentru realizarea acestora.

Art. 23. Impartialitate si obiectivitate.

Art. 23.1. Angajatorul, S.C. Tursib S.A., au datoria de a fi impartiali. Aceasta datorie de a fi impartial include:

- 1) impartialitatea in procesul de selectare a personalului;
- 2) impartialitatea in salarizare, premiarea si promovarea angajatilor;
- 3) impartialitatea in procesul de achizitii publice si in procesul de contractare fata de companiile ce doresc sa isi vanda produsele si serviciile;
- 4) impartialitatea in prestatia de servicii publice fata de clienti, companii si cetatean.

Art. 23.2. Angajatii S.C. Tursib S.A. au obligatia de a evalua in mod obiectiv solutiile alternative si de a o aplica pe cea mai benefica pentru interesul public. Crearea unui set de proceduri cat mai precise, care sa asigure obiectivitatea si caracterul incontestabil al deciziilor angajatilor, este una dintre preocuparile principale ale managementului institutiei. Odata urmate in mod coerent si riguros, aceste proceduri vor determina in mod obiectiv deciziile angajatilor fara interventia unor factori de natura subiectiva.

Art. 24. Transparenta.

Art. 24.1. Institutiile publice au datoria de a actiona intr-un mod cat mai transparent. Transparenta, poate fi definita ca deschiderea catre posibilitatea cetatenilor de a cunoaste si accesa informatii (proceduri, decizii, activitati) de interes public ce tin de activitatea de guvernare a societatii. Transparenta are un rol important in asigurarea unei legaturi democratice intre cetateni si institutiile publice.

Art. 24.2. Transparenta este asigurata in toate activitatile care privesc angajarea si utilizarea resurselor institutiei.

Art. 24.3. Raspunsurile transmise catre petitionari trebuie sa aiba un continut real, just si la obiect, cu privire la problema solicitata de acestia.

Art. 25. Instruirea salariatilor.

Art. 25.1. S.C. Tursib S.A. are obligatia de a asigura participarea angajatilor in limita bugetului si locurilor disponibile, la cursuri de perfectionare si / sau formare profesionala. Departamentul de Resurse Umane si sefi de departamente / coordonatorii de activitate cu rol de decizie, asigura participarea echitabila a angajatilor la cursurile de perfectionare, necesare pentru imbunatatirea desfasurarii activitatii.

Art. 25.2. Responsabilul de etica din cadrul S.C. Tursib S.A., raspunde de pregatirea si informarea salariatilor in domeniul eticii si conduitei.

Art. 25.3. La intocmirea Planului anual de formare profesionala pentru angajatii S.C. Tursib S.A., responsabilul de etica propune tematica de instruire pe acest domeniu si verifica desfasurarea programelor de instruire.

Art. 26. Respectarea normelor de conduita prevazute in codul de conduita etica profesionala si a normelor regulamentului intern.

Art. 26.1. Fiecare angajat al S.C. Tursib S.A. are obligatia de a cunoaste si respecta Codul de conduita etica si profesionala al societatii si Regulamentul intern. Oricare probleme legate de impunerea si respectarea normelor de conduita si a Regulamentului intern, inclusiv initiativele privind completarea si / sau modificarea Normelor de conduita cuprinse in prezentul Cod, vor fi prezentate responsabilului de etica si sefilor de departamente / factorilor de decizie din cadrul societatii, care vor analiza cauzele problemelor intalnite si vor inainta conducerii in scris referate cu sesizari si propuneri de rezolvare si / sau de imbunatatire a metodelor aplicabile, pe care conducerea le va analiza si in legatura cu care va emite Decizii in consecinta, pentru eficientizarea activitatii.

Art. 26.2. Angajatul care sesizeaza o astfel de problema va fi informat de responsabilul de etica cu privire la modul de soluționare a sesizarii sale.

Art. 26.3. Incalcarea normelor de conduita stabilite prin prezentul Cod, poate fi sanctionata disciplinar administrativ conform Regulamentului intern, cu respectarea legislatiei in vigoare.

Art. 26.4. Este datoria oricarui angajat de a raporta in scris sefului ierarhic sau responsabilului de etica sau conducerii, atunci cand are informatii sau motive intemeiate care indica existenta unor cazuri de frauda sau a altor forme de incalcare a normelor de conduita. In functie de circumstante, responsabilul de etica poate intocmi mai departe referate / rapoarte catre conducerea S.C. Tursib S.A.

Art. 26.5. Orice angajat care prezinta cu buna credinta o problema legata de o posibila incalcare a legii, a regulamentelor sau instructiunilor, sau orice comportament suspect, ca fiind ilegal sau ne etic, va fi protejat impotriva oricaror tentative de sanctionare / represalii. Identitatea persoanei care a semnalat problema va fi pastrata confidentiala, daca aceasta a solicitat acest lucru.

Art. 26.6. Intocmirea de rapoarte / referate / plangeri / reclamatii false, este interzisa si va fi sanctionata in functie de gravitatea consecintelor.

	CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI PROFESIONALĂ AL S.C. TURSIB S.A. SIBIU	CCP-000-01 rev.1/2018
		Pag. 15

CAP. V. CODUL ETIC AL PERSOANELOR CARE EXERCITA FUNCTII DE CONTROL

Art. 27. Scop

(1) Toate formele controlului organizate la nivelul societatii (Control financiar preventiv, Control financiar de gestiune, Control intern si de calitate) trebuie sa contribuie la imbunatatirea activitatii, in scopul realizarii obiectivelor generale si specifice ale acesteia.

(2) Control financiar preventiv, Control financiar de gestiune, Control intern si de calitate trebuie sa asigure informatii reale, corecte, precise si neutre, bazate pe date si documente in scopul fundamentarii deciziilor si a imbunatatirii performantelor.

(3) Prezentul cod de conduita etica defineste idealurile, valorile, principiile si normele morale pe care angajatii care exercita functii de control consimt sa le respecte si sa le aplice in activitatea desfasurata in cadrul societatii. Implementarea codului de etica al controlului in cadrul societatii este utila pentru promovarea unei conduite profesionale etice, si evitarea aparitiei unor situatii care ar putea afecta reputatia societatii.

(4) Codul etic stabileste cadrul general de desfasurare a activitatii angajatilor care exercita functii de control in raporturile pe care acestia le au cu salariatii, conducera si actionarii.

(5) La baza fiecarui act de munca trebuie sa stea deontologia profesiei si constientizarea riscurilor semnificative.

(6) Existenta unui cod de etica a angajatilor Tursib S.A. care exercita functii de control protejeaza entitatea si salariatii onesti de comportamente necinstite sau oportuniste, intrucat persoanele care nu adera la valorile societatii si incalca prevederile codului de etica nu sunt bine venite in cadrul acesteia.

Art. 28. Acest cod stabileste principiile fundamentale ale eticii profesionale si anume:

Art. 28.1. Integritate

Angajatii Tursib care exercita functii de control trebuie sa fie drepti si onesti in toate relatiile profesionale

Art. 28.2. Integritatea implica nu doar onestitatea, ci si desfasurarea corecta a activitatilor si sinceritatea. Principiul onestitatii impune tuturor angajatilor Tursib care exercita functii de control obligatia de a fi corecti, onesti din punct de vedere intelectual si neimplicati in conflicte de interese.

Art. 28.3. Atunci cand isi desfasoara activitatea in diferite ipostaze trebuie sa-si demonstreze obiectivitatea in circumstante variate.

Art. 29. Obiectivitate

Art. 29.1. Angajatii Tursib care exercita functii de control trebuie sa fie imparziali, sa nu se afle in conflict de interese sau sub influente nedorite care pot sa intervina in rationamentele profesionale.

Art. 29.2. Relațiile care ar putea permite apariția de prejudecati, confuzii sau influentarea din partea altor persoane pentru a incalca principiile privind obiectivitatea, trebuie evitate. Indiferent de serviciile furnizate sau de calitatea in care actioneaza, angajatii Tursb care exercita functii de control trebuie sa protejeze integritatea serviciilor lor profesionale si sa pastreze obiectivitatea in analiza si decizie.

Art. 30. Competenta profesionala si atenia cuvenita

Art. 30.1. Angajatii Tursib care exercita functii de control au o datorie permanenta de a-si mentine cunostintele si aptitudinile profesionale la nivelul necesar pentru a se asigura ca realizeaza servicii profesionale competente bazate pe ultimile evolutii din practica, legislatie si tehnica.

Art. 30.2. Angajatii Tursib care exercita functii de control nu trebuie sa se autocaracterizeze ca avand cunostintele si experienta pe care nu o au.

Art. 30.3. Competenta profesionala presupune realizarea unui standard ridicat de educatie urmata apoi de o educatie specifica, pregatire si o examinare in domenii profesionale relevante, si chiar daca este prevazut sau nu, o perioada de experienta in domeniu pe de o parte iar pe de alta parte mentinerea competentei profesionale printr-o continua constientizare a dezvoltarii permanente a profesiei incluzand reglementarile nationale si internationale relevante in domeniul controlului, contabilitatii, auditului si alte reglementari relevante sau cerinte statutare. Actele intocmite de angajatii Tursib care exercita functii de control trebuie sa cuprinda constatari precise, bazate pe date și documente, eliminandu-se orice elemente si descrieri personale, inutile și neconcludente. Pentru deficiențele constatate se consemneaza, in mod obligatoriu, prevederile legale sau reglementarile interne incalcate, consecințele economico-financiare, patrimoniale, persoanele raspunzatoare si masurile propuse.

Art. 31. Confidențialitatea

Art. 31.1. Angajatii Tursib care exercita functii de control trebuie sa respecte confidentialitatea informatiilor dobandite pe parcursul derularii serviciilor profesionale si nu trebuie sa foloseasca sau sa dezvaluie nici o astfel de informatie fara o autorizare corespunzatoare si specifica, cu exceptia situatiilor in care exista un drept sau o obligatie legala, sau profesionala care impune dezvaluirea acelor informatii.

Art. 31.2. Angajatii Tursib care exercita functii de control care au obtinut informatii in timpul prestarii serviciilor profesionale nu trebuie sa foloseasca si nici sa nu para ca folosec informatia cu scopul de a obtine avantaje personale sau in avantajul unei terte parti.

Art. 32. Conduita profesionala

Art. 32.1. Angajatii Tursib care exercita functii de control trebuie sa actioneze intr-o maniera corespunzatoare reputatiei profesiei si trebuie sa evite orice comportament care ar putea discredita profesia. In sensul ca acestia trebuie sa adopte o atitudine principiala, neutra, corecta, nepartinitoare, nejustitiara, neagresiva in relatiile cu salariatii departamentelor/serviciilor/compartimentelor verificate si care sa conduca la imbunatatirea activitatii si oferirea managementului de fundamentari corecte si juste pentru luarea celor mai bune decizii.

Art. 32.2. Obligatia de a evita orice comportament care ar putea discredita profesia impune conducerii societatii sa ia in considerare, in momentul in care elaboreaza cerinte etice, persoanelor care exercita functii de control fata terte parti, alti membri ai profesiei , personal, conducere si actionari.

Art. 33. Standarde tehnice

Art. 33.1. Angajatii Tursib care exercita functii de control trebuie sa desfasoare servicii profesionale in concordanta cu standardele tehnice si profesionale relevante. Acestia au datoria de a îndeplini cu grija si competenta instructiunile conducerii, atata vreme cat corespund cerintelor de integritate si obiectivitate . In plus, acestia trebuie sa se conformeze standardelor tehnice si profesionale promulgate de Ministerul Finantelor privind controlul, adoptate de societate si procedurilor interne ale SC Tursib SA.

CAPITOLUL VI. RESPECTAREA APLICARII NORMELOR DE CONDUITA PROFESIONALA.

Art. 34. Toti angajatii societatii Tursib S.A. sunt obligati sa respecte regulile privind codul de conduita etica profesionala.

Art. 34.1. Incalcarea prevederilor prezentului cod de conduita etica profesionala constituie abatere disciplinara si poate fi sanctionata conform prevederilor legale.

Art. 34.2. Angajatii S.C. Tursib S.A. raspund patrimonial si financiar, potrivit legii, in cazurile in care, prin faptele savarsite cu incalcarea normelor de conduita etica profesionala, aduc prejudicii persoanelor fizice si juridice.

Art. 35. Enumerarea normelor de conduita si de integritate a angajatilor S.C. Tursib S.A. nu este limitativa ci se completeaza de drept cu cele cuprinse in prevederile legale aplicabile.

CAPITOLUL VII. DISPOZITII FINALE

Art. 29. (1) Codul de Conduita Etica va fi difuzat in toate departamentele societatii. Sefii de departamente si / sau coordonatori de activitate vor lua masurile necesare pentru a se asigura ca personalul din subordine cunoaste si respecta prevederile Codului.

	CODUL DE CONDUITĂ ETICĂ ȘI PROFESIONALĂ AL S.C. TURSIB S.A. SIBIU	CCP-000-01 rev.1/2018
		Pag. 18

(2) Fiecare angajat are obligația sa citească acest Cod de etică și sa respecte reglementările cuprinse în el.

(3) Fiecare angajat trebuie sa evite conflictele de interese și sa raporteze orice încălcare descoperită, precum și sa coopereze, în cazul unor potențiale investigații făcute de conducerea societății.

(4) Fiecare angajat are obligația sa întrebe superiorul direct ori de câte ori are nelămuriri în privința prevederilor acestui Cod.

(5) În cazul unor abuzuri și încălcări ale prevederilor Codului de Conduita Etică, societatea va adopta măsuri disciplinare față de cei responsabili de respectivele abateri, acolo unde se va considera necesar, pentru apărarea intereselor societății și în raport cu prevederile legislației și normelor în vigoare, măsuri ce pot ajunge până la desfacerea contractului individual de muncă.

(6). Răspunderea disciplinară se stabilește potrivit prevederilor legale în vigoare. Răspunderea disciplinară și materială nu exclude răspunderea penală. În cazul în care se considera că unele situații intrinsec elementele constitutive ale unor infracțiuni, conducerea societății va sesiza organele abilitate ale statului.

Art. 30. Prezentul Cod de Etică și Conduita Profesională completează Regulamentul intern al S.C. Tursib S.A. și contractele pe care personalul angajat îl are cu societatea.

Art. 31. La angajare, personalului i se va aduce la cunoștință prevederile Codului de Etică și Conduita Profesională.

Art. 32. Prezentul Cod de conduită intră în vigoare la data aprobării lui de către conducerea societății Tursib S.A. Sibiu.